

Referanser: KM 10/03, KM 09/07, KM 08/09, KM 10/11

Saksdokumenter:

KR 73.1/11 Regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop

Ordning for nominasjon og tilsetting av biskop

Sammendrag

De politiske partiene på Stortinget inngikk i 2008 et forlik for perioden 2009-2013 om det framtidige forholdet mellom staten og Den norske kirke. Punkt nr 1 i avtalen handler blant annet om overføring av utnevning av biskoper og proster fra kirkelig statsråd til kirkelig organ som kirkemøte eller bispedømmeråd. Avtalens punkt 2.3 fastslår at blant annet biskoper, proster og prester fortsatt skal være statstjenestemenn. Etter planen skal Stortinget gjøre de nødvendige grunnlovsendringer i løpet av vårsesjonen 2012. Reglene vil da tre i kraft umiddelbart. Kirkerådet anser det som naturlig at Kirkemøtet da får myndighet til å fastsette regler for tilsetting av biskop. Kirkemøtet må som en følge av dette og under forutsetning av grunnlovsendringene, vedta nytt tilsetningsreglement for biskoper.

Det bør i denne omgang foretas en revisjon av dagens regler, tilpasset endringene i grunnlov og kirkelov. Kirkerådet vurderer det ikke hensiktsmessig å gjøre store endringer i dagens regelverk på nåværende tidspunkt. Når/om biskopene ikke lenger skal være statstjenestemenn vil det være naturlig å ha en fullstendig gjennomgang av regelverket for tilsetting/valg av biskop. På det tidspunkt vil det være naturlig å drøfte innføring av søknadsprosedyre, åremål og/eller ren valgordning av biskoper.

Kirkerådet anbefaler følgende endringer i forhold til dagens Regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop:

1. Det foreslås innføring av supplerende nominasjon i tråd med komitémerknadene fra KM 2007.
2. Det foreslås også vekting av stemmer i tråd med sak KM 10/03 og tilsetting i Kirkerådet i tråd med høringsuttalelse fra Kirkemøtet (sak KM 10/11) til høringsnotatet Kirkeforliket – konsekvenser av eventuelle endringer i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen i stortingsperioden 2009-2013.
3. Kirkerådet foreslår at det aktuelle bispedømmerådet får uttale seg på linje med biskopene om hvem av de tre med flest stemmer de vil anbefale blir tilsatt.
4. Kirkerådet tilsetter en av de tre med flest stemmer.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet viser til sin høringsuttalelse til Kirkeforliket – konsekvenser av eventuelle endringer i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen i stortingsperioden 2009-2013 i sak KM 10/11. Under forutsetning av at tilsettingsmyndigheten for biskoper overføres fra statsråd til et kirkelig organ, mener Kirkemøtet at tilsettingsmyndighet for biskop bør legges til Kirkerådet.
2. Under forutsetning av at tilsettingsmyndigheten for biskoper overføres til Kirkerådet, fastsetter Kirkemøtet vedlagte Regler om nominasjon mv. ved tilsetting av biskop. Reglene trer i kraft fra den dag Kirkemøtet overtar tilsettingsmyndighet for biskoper.
3. Under forutsetning av at tilsettingsmyndigheten for biskoper overføres til Kirkerådet, foreslår Kirkemøtet følgende endringer i Personalreglement for prester i Den norske kirke. Departementet forhandler om reglementet med fagorganisasjonene.

§ 2 Unntak fra reglementsbestemmelser: pkt 1: Reglene §§ 3- 11 gjelder ikke ved tilsetting eller konstitusjon av biskop, jf Regler om nominasjon mv. ved tilsetting av biskop vedtatt av Kirkemøtet 2012.

§ 12 Melding om tilsetting: pkt 1: Ved tilsetting eller konstitusjon av biskop skal Kirkerådet gi vedkommende skriftlig underretning med opplysning om eventuelle særvilkår.

§ 15 Vedtaksorgan i saker om ordensstraff, oppsigelse, suspensjon, avskjed og klage:

Nytt pkt 2: Vedtak om at biskop skal sies opp, ilegges ordensstraff suspenderes eller gis avskjed, treffes av Kirkerådet.

Dagens pkt 2 og 3 endres til 3 og 4.

Nytt pkt 4: Nytt siste punktum: Når det gjelder biskop kan suspensjon eller overføring til annen tjeneste treffes av preses sammen med Kirkerådets leder og nestleder.

I §§ 16 gis Kirkerådet myndighet til å ta avgjørelse for biskoper som ikke er embetsmenn.

Saksorientering

Bakgrunn

Når Grunnloven endres våren 2012, vil det måtte lages nye regler for tilsetting av biskop og prost. Utnevning av biskoper har sitt grunnlag i grunnlovens § 21 og utnevnes i kirkelig statsråd. Regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop er fastsatt ved kgl. res av 6. juni 1997.

Kirkeforliket mellom de politiske partiene av 10. april 2008, for perioden ut 2013, har som uttalt mål at utnevning av proster og biskoper skal overføres fra kirkelig statsråd til kirkelig organ som kirkemøte eller bispedømmeråd (avtalens punkt 1). Samtidig slås det fast at biskop og prost fortsatt skal være statstjenestemenn (avtalens punkt 2.3). Frist for Stortinget til å vedta grunnlovsendringene er ved utgangen av stortingsperioden våren 2012. Det vil gjøre slutt på kongens direkte kirkestyre, og det vil være behov for at nye regler for tilsetting/ valg av biskop er på plass.

Kirkemøtet gikk i 2007 (sak KM 09/07) inn for en ordning hvor en skal ha bispevalg. Innenfor rammen av tjenestemannsloven er dette vanskelig å få til. Tjenestemannsloven gir ikke adgang til å utpeke tjenestemenn ved valg (§§ 2,4 og 5), men i prinsippet kan en valgordning etableres ved særlovgivning. Departementet finner i høringsnotatet ikke tilstrekkelig grunn for dette (Høringsnotatet - Kirkeforliket – konsekvenser av eventuelle endring i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen i stortingsperioden 2009-2013, pkt 3.3.3) Kirkelovens § 34 gir i dag kongen myndighet til å fastsette tjenesteordninger for blant annet biskoper og proster. Ved endring av Grunnloven, vil fastsetting i første omgang skje ved endring av kirkeloven. Kirkemøtets primære oppgave i denne omgang blir derfor å lage regler for veien frem til tilsetting (nominasjon og avstemming). Kirkemøtet har i 2011 (KM 10/11) uttalt at det bør være Kirkerådet som tilsetter biskoper.

Reglene må vedtas under forutsetning av at Stortinget vedtar de foreslåtte grunnlovsendringene og vedtar endring av kirkeloven om tilsetting av biskoper. Det er ventet av departementet vil legge frem Sttingsproposisjon innen utgangen av mars. Høringsnotatet fra Fornyings- administrasjons- og kirke departementet av 1.2.2011, Kirkeforliket – konsekvenser av eventuelle endring i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen i stortingsperioden 2009-2013, drøfter hvor tilsettingsmyndighet for biskoper kan plasseres. Det er mulig å gjøre det i bispedømmeråd, Kirkeråd eller et eget sentralt tilsettingsorgan. Departementet mener at det i denne omgang er mest naturlig å flytte tilsettings- og disiplinærmyndigheten fra kirkelig statsråd til et eksisterende organ, bispedømmerådet eller Kirkerådet. Om Kirkerådet skal tilsette mener departementet det kan skje ved en endring i kl § 25 (nytt fjerde ledd), se høringsnotatet pkt 3.3.3, ledd fem og seks.

De biskoper som i dag er i stilling vil fortsatt være embetsmenn. Endringen gjelder for de som tilsettes etter at endringer i Grunnloven etter planen blir vedtatt våren 2012.

Tidligere kirkemøtesaker

Kirkemøtet 2003 behandlet en sak om prøveordning for utnevning av biskoper (sak KM 10/03 Reglar om nominasjon ved utnemning av biskop). Ønsket var en prøveordning med bredere prosess ved utnevning av biskop. Særlig var Kirkemøtet opptatt av et bredere tilfang på kandidater, og en åpnere nominasjonsprosess. Det er to ting som er aktuelt å ta med fra saken: For det første vedtaket om vekting av stemmene. Kirkemøtet foreslo å gi førstestemmene vekting 1/1 stemme, andrestemmene vekting 2/3 stemme og tredjestemmene 1/3 stemme (punkt 9). For det andre vedtaket om at biskopene og det aktuelle bispedømmerådet (og Kirkerådet) bare skulle uttale seg om de tre som hadde fått flest stemmer i den rådgivende avstemningen (punkt 10). Kirkemøtet ba den gangen Kongen om å utnevne en av de tre kandidatene som totalt hadde fått flest stemmer (punkt B).

Kirkemøtet 2007 (sak KM 09/07 Ordning for valg av biskop/Revisjon av ordning for bispenominasjon) behandlet også spørsmålene rundt nominasjon og utnevning av biskop. Kirkemøtet ønsket primært at ordningen blir valg av biskop. Dette vil også være i samsvar med ordningen i våre lutherske nabokirker. Vedtaket lyder:

- A. Kirkemøtet vil understreke at tros- og livssynsfriheten som kollektiv rettighet innebærer at Den norske kirke må få frihet til å velge alle sine ledere. Retten til å velge/utnevne biskoper må overføres til organ som har sin basis i kirkelige valg. Kirkemøtet mener dette må få som konsekvens at kirkens egne organer så snart som mulig forestår nominasjon og valg av sine biskoper. Kirkemøtet viser her til Kirkemøtets tidligere vedtak om nominasjon og utnevning av biskoper (KM 16/2000, KM 8/06 pkt. 1.1.3)

Kirkemøtet anser en valgordning som den mest tjenlige fremgangsmåte for å utpeke biskoper i Den norske kirke.

Kirkemøtet mener at en slik ordning vil styrke det kirkelige demokrati og bidra til å øke valgdeltakelsen ved kirkelige valg. Videre vil en slik ordning skape større åpenhet i valgprosessen.

Kirkemøtet finner dessuten at en bispevalgordning vil være bedre i samsvar med ordninger for utnevning av biskoper i våre lutherske nabokirker.

- B. Kirkemøtet ber Kultur- og kirke departementet utforme regler for valg av biskop der følgende hensyn blir ivaretatt:
- En bispevalgordning må utformes slik at den ivaretar hensynet til bispedømmets ønsker, men også tar helhetskirkelige hensyn.
  - Ordningen må sikre rimelig innflytelse både for embete og råd.

- Det må gis mulighet for bred nominasjon av kandidater.
  - Ordningen må sikre bred demokratisk innflytelse, men også kvalifisert vurdering av kandidatenes egnethet.
- C. Kirkemøtet anser at det forslaget som foreligger fra Kirkerådet på bakgrunn av høringsrunden, med de merknader som komiteen har gitt, er et godt utgangspunkt ved utformingen av et regelverk.
Kirkemøtet forutsetter at departementets arbeid med utarbeidelsen av ny ordning for nominasjon og valg av biskoper, vil skje i et nært samarbeid med kirkens organer.
- D. Kirkemøtet forutsetter at ved en eventuell nyordning av forholdet mellom stat og kirke, vil ordning for valg av biskop bli fastsatt i kirkeordningen, jf. KM 8/07.

Kirkemøtet 2011 bekreftet i sin høringsuttalelse til *Kirkeforliket - konsekvenser av eventuelle endringer i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen i stortingsperioden 2009-2013* (sak KM 10/11) de vedtak Kirkemøtet gjorde i 2007, jf sak KM 09/07 B. Likevel ser en at så lenge biskopene er statstjenestemenn vil tilsetning etter en avstemming i tråd med dagens praksis fortsatt være å foretrekke. Kirkemøtet mener at Kirkerådet bør være tilsettings- og disiplinærmyndighet for biskoper ut fra bispetjenestens helhetskirkelige ansvar og forpliktelse til å ivareta kirkens enhet.

Vurderinger

Tilsetning av biskoper

Det er gjort erfaringer med prøveordning for utnevning av biskop i perioden 2004- 2007. Kirkemøtet i 2007 evaluerte ordningen og anbefalte en ordning for valg av biskop. Ut fra kirkeforliket skal biskopene fortsatt være statstjenestemenn. Tjenestemannsloven åpner ikke for å utpeke tjenestemann ved valg, og departementet finner ikke tilstrekkelig grunn til å foreslå en slik lovendring (Høringsnotatet pkt 3.3.3 andre avsnitt). Kirkerådet vurderer på denne bakgrunn at en ren valgordning ikke er aktuelt innenfor rammen av kirkeforliket. Dette medfører noen begrensninger i forhold til de forslag til valgordning som ble foreslått i sak KM 09/07.

Kirkemøtet må vedta et regelverk om tilsetning. Det bør i denne omgang foretas en revisjon av dagens regler, tilpasset endringene i grunnlov og kirkelov. Kirkerådet vurderer det ikke hensiktsmessig å gjøre store endringer i dagens regelverk på nåværende tidspunkt. Når/om biskopene ikke lenger skal være statstjenestemenn vil det være naturlig å ha en fullstendig gjennomgang av regelverket for tilsetning/valg av biskop. På det tidspunkt vil det være naturlig å drøfte innføring av søknadsprosedyre, åremål og/eller ren valgordning av biskoper.

Nominasjon – supplerende nominasjon

Kirkemøtet 2007 ønsket en nominasjonsordning bygd på delvis nominasjon i BDR og mulighet for supplerende nominasjon. De som stemmer vil da være bundet til å stemme på de nominerte. Kirkerådet tror det vil være tjenlig med en slik ordning. Det vil kunne gi

det tilfang av kandidater som er ønskelig, samtidig som de som stemmer, stemmer på forespurte kandidater. Denne ordning åpner for at sittende biskoper kan nomineres, men i avstemmingsprosessen kan en kun stemme på personer som er nominert. Kirkerådets forslag til regler om supplerende nominasjon er i tråd med Kirkemøtets vedtak i sak KM 9/07, og er innarbeidet i forslag til regler om nominasjon m.v. § 2, nytt fjerde ledd og følgende.

Det ble den gang vedtatt at minst 30 av de stemmeberettigede, uansett kategori og fra 3 prosti, måtte til for å kunne stille kandidater. Grensen kan diskuteres og det kan argumenteres for en høyere minimumsgrense; 50 eller 70, men i denne saken er det altså konklusjonen fra Kirkerådets forslag 2007 som legges til grunn.

Rådgivende avstemning – vekting av stemmer

Kirkerådet foreslår ingen endringer i hvem som er stemmeberettiget ved den rådgivende avstemningen. Kirkerådet mener det i dagens situasjon heller ikke er hensiktsmessig å gjøre større endringer i avstemmingsrutinene.

Når det gjelder professorer ved de teologiske fakulteter som skal være stemmeberettiget må disse være medlemmer i Den norske kirke etter endring i kirkeloven § 29 vedtatt august 2011. Denne bestemmelsen trer i kraft 01.01.2012.

Kirkerådet foreslår endringer som berører opptellingen av stemmer fra den rådgivende avstemningen. Fra kirkelig hold har man i lengre tid gjort oppmerksom på behovet for en tydeligere tolkning av avstemningsresultatet. Kirkerådet foreslår derfor å innføre vekting av stemmene på to måter:

- a. Vekting mellom ulike grupper stemmeberettigede.
- b. Vekting av 1., 2. og 3. stemmer.

a. Kirkerådet mener at Kirkemøtets ønsker om vekting av stemmer mellom regionale og nasjonale instanser (sak KM 09/07), kan være nyttig å prøve ut. Kirkemøtet foreslo at regionale stemmer skal telle 2/3 og nasjonale 1/3. De regionale fordeles med 50 % på valgte organer (menighetsråd) og 50 % på tilsatte. Forholdet mellom antall menighetsråd og antall prester/vigslede ansatte varierer mye fra bispedømme til bispedømme. Forslag til endring er tatt inn i forslag til regelverk i § 5, annet ledd.

b. Kirkemøtet i 2003 (sak KM 10/03) ønsket å differensiere vektingen av første, andre og tredje stemmer. Kirkemøtet foreslo da å vekte henholdsvis 1, 2 og 3 stemmer med 1, 2/3 og 1/3. Dette er tatt inn i forslag til regelverk § 5, tredje ledd. Det er mulig å gi førstestemmene større vekt ved å gi andre og tredjestemmene 1/2 og 1/3 vekting. Kirkerådet mener det kan drøftes ved senere revisjoner.

Uttalelse ved bispedømmerådet og biskopene

Hvis Kirkerådet blir tilsettingsinstans, faller bestemmelsen om at Kirkerådet avgir uttalelse bort. Kirkerådet foreslår at det aktuelle bispedømmerådet i stedet gis anledning til å uttale seg etter at den rådgivende avstemningen er gjennomført. Dette vil styrke det regionale leddet og bispedømmerådets rolle i prosessen.

For å sikre at den rådgivende avstemningen tillegges vekt, og at de regionale og nasjonale hensyn som representeres av gruppene som deltar i avstemningen skal ha innflytelse på tilsetningen, foreslår Kirkerådet at biskopene og vedkommende bispedømmeråd kun kan uttale seg om de tre kandidatene som totalt har fått flest stemmer, d.v.s. 1.stemmer og vektete 2. og 3.stemmer.

Det er foreslått endringer i forslag til regelverk § 6, første ledd, i tråd med dette.

Tilsetting ved Kirkerådet

Det foreslås at Kirkerådet ved tilsetting må holde seg til de tre av kandidatene som har fått flest stemmer i den rådgivende avstemningen, og som biskopene og bispedømmerådet kan ta med i sine uttalelser.

Det foreslås at det stilles krav om alminnelig flertall i tilsetningsvedtaket.

Endringer i tråd med dette er tatt inn i forslaget til regelverk, § 6, annet ledd.

Personalreglement for prester i Den norske kirke

I følge tjenestemannsloven § 5 skal fremgangsmåten ved tilsetting fastsettes i reglement. Tilsettingsorganet fastsettes ved lov, men utforming av tilsettingsreglement er forhandlingssak mellom arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiver (FAD).

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet får myndighet til å fastsette regler om nominasjon m.v. ved tilsetting av biskop.

Kirkerådet anmoder departementet å forhandle med organisasjonene om nødvendige endringer i personalreglement for prester i Den norske kirke, slik at de kommer i overensstemmelse med eventuell overføring av tilsettingsmyndigheten av biskoper til Kirkerådet.

§ 2 Unntak fra reglementsbestemmelsene: pkt 1: Reglene §§ 3- 11 gjelder ikke ved tilsetting eller konstitusjon av biskop, jf Regler om nominasjon m.v. ved tilsetting av biskop vedtatt av Kirkemøtet 2012.

§ 12 Melding om tilsetting: pkt 1: Ved tilsetting eller konstitusjon av biskop skal Kirkerådet gi vedkommende skriftlig underretning med opplysning om eventuelle særvilkår.

§ 15 Vedtaksorgan i saker om ordensstraff, oppsigelse, suspensjon, avskjed og klage:

Nytt pkt 2: Vedtak om at biskop skal sies opp, ilegges ordensstraff suspenderes eller gis avskjed, treffes av Kirkerådet.

Dagens pkt 2 og 3 endres til 3 og 4.

Nytt pkt 4: Nytt siste punktum: Når det gjelder biskop kan suspensjon eller overføring til annen tjeneste treffes av preses, Kirkerådets leder og nestleder i fellesskap.

I §§ 16 gis Kirkerådet myndighet til å ta avgjørelse for biskoper som ikke er embetsmenn.

Kirkerådets arbeidsgiverfunksjoner overfor biskopene

Det er i dag Kongen i statsråd som utnevner biskoper. Når dette skal overføres til kirkelige organer, har det vært foreslått at det overføres til Kirkerådet. Det må på sikt utredes hva dette ev. betyr for biskopenes selvstendige stilling i forhold til Kirkerådet.

Da biskopene inntil videre vil være statstjenestemenn, vil dette ikke være akutt å avgjøre nå, men må være med i en fremtidig drøfting. Så lenge biskopene er statstjenestemenn, vil departementet i siste instans være deres arbeidsgiver. Det vil være departementet som har ansvar for lønns- og arbeidsvilkår.

Ved at tilsetting overføres til Kirkerådet, legges visse arbeidsgiverfunksjoner til dette organet. Dette innskrenker seg i første omgang til tilsettings- og disiplinærmyndighet.

Utnevning av preses

Ordning for utnevning av preses er ikke foreslått endret i vedlagte regler.

I høringen om opprettelse av et 12. bispeembete la Bispemøtet i brev av 23. november 2009 vekt på at preses tradisjonelt har vært en tillitsvalgt for biskopene; møteleder, kollegieleder og talsperson. ”De som etter gjeldende ordning utnevnes til biskop, har vært igjennom en omfattende prosedyre som er bredt, demokratisk forankret. Bispemøtet anbefaler nå at det er de tjenestegjørende biskoper som er valgbare til et nytt embete som preses. Om nominasjon til presesembetet i fremtiden bare skal begrenses til tjenestegjørende biskoper, er imidlertid blant de spørsmål som må utredes videre.”

Kirkemøtet gikk i 2009 også inn for at ledende biskop skulle nomineres og utnevnes blant de sittende biskoper. Dette vedtaket gjaldt en overgangsperiode mens utnevninger fremdeles skjer i kirkelig statsråd. ”Bispemøtet nominerer tre kandidater blant de tjenestegjørende biskoper. Forslaget sendes til aktuelt tilsynsområde og Kirkerådet til uttalelse før Bispemøtet fremmer forslag til departementet om den kandidaten de anbefaler utnevnt” (sak KM 8/09).

En ordning hvor Bispemøtet selv utnevner preses er et alternativ som har vært drøftet både i Bispemøtet og i Kirkemøtet. Dette alternativet vil være naturlig å vurdere nærmere ved en senere revisjon av regelverket.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Ved at tilsetting foreslås lagt til Kirkerådet vil dette medføre enkelte økte utgifter. Merarbeid for sekretariatet relaterer seg til administrasjon av ordningen og saksforberedelse. Kirkerådet har stipulert merarbeidet til mellom 1 og 2 månedsværk pr år.

Forslag til Regler om nominasjon m.v. ved tilsetting av biskop

§ 1. Ved ledighet i en bispestilling i Den norske kirke underretter Kirkerådets direktør vedkommende bispedømmeråd om at det innen fastsatt frist kan nominere 5-7 personer som bispedømmerådet anser skikket til å bli utnevnt til ny biskop. Alle menigheter /stemmeberettigede ved bispevalg varsles formelt om at en kan sende inn forslag på kandidater, men at bispedømmerådet står fritt i forhold til disse forslagene. Gyldig vedtak om nominasjon skal omfatte begge kjønn. De som nomineres må oppfylle kvalifikasjonskravene for tilsetting som menighetsprest.

§ 2. Bispedømmerådet skal før det gjør vedtak om nominasjon avholde et forberedende møte, og på det grunnlag gi kandidater som vurderes nominert anledning til å uttale seg om de ønsker å motta nominasjon.

Nominasjonen foregår på den måten at de enkelte medlemmer, etter at rådslagningen har funnet sted, avgir stemme på tre kandidater. De fem kandidatene som har fått flest stemmer, er nominert. Ved stemmelikhet for femte kandidat, avgjøres nominasjonen av denne kandidaten ved ny stemmegivning. Ved fortsatt stemmelikhet for femte kandidat foretas loddtrekning. Dersom det er avgitt stemme på til sammen tre eller fire kandidater, blir disse nominert. Dersom avstemningen ikke har ledet fram til gyldig vedtak, foretas ny rådslagning og ny avstemning. Deretter voterer det over kandidater til ytterligere to plasser, plass for plass.

Vedtak kan ikke gjøres uten at samtlige av rådets medlemmer (eventuelt varamedlemmer) er til stede i møtet. Møtet holdes for lukkede dører. Rådslagningen er hemmelig. Nominasjonen, eventuelt vedtak om ikke å nominere, innføres i bispedømmerådets forhandlingsprotokoll. De personer som blir nominert, nevnes i alfabetisk orden. Samtlige medlemmer underskriver protokollen hvorav en utskrift straks sendes Kirkerådet sammen med sentrale biografiske opplysninger om hver av de nominerte kandidatene.

Kirkerådet gir en frist for å stille alternative kandidater til bispedømmerådets nominasjon. Minst 30 stemmeberettigede fra minimum 3 forskjellige prostier kan gå sammen om å stille kandidater.

Menighetsrådsmedlemmer inngår enkeltvis i antallet stemmeberettigede som kan stille kandidater.

Kirkerådet kontrollerer at reglene for supplerende nominasjon er fulgt og at kandidatene oppfyller de formelle kvalifikasjonskravene.

§ 3. Kirkerådet sender underretning om de som er nominert etter § 2, til de stemmeberettigede med oppfordring om innen en frist å gi stemme til tre personer i prioritert rekkefølge som de anser mest skikket til å bli utnevnt til bispeembetet. Underretningen skal inneholde de nominertes navn i alfabetisk rekkefølge og sentrale biografiske opplysninger om hver av kandidatene. Det skal opplyses om at forslaget er bindende for de stemmeberettigede.

Følgende er stemmeberettiget:

- a) prester i offentlig kirkelig stilling i vedkommende bispedømme,
- b) prostene i de øvrige bispedømmer,

- c) de teologiske professorer ved de teologiske fakulteter som er medlemmer i Den norske kirke og rektorene ved de praktisk-teologiske seminarer,
- d) menighetsrådene i vedkommende bispedømme,
- e) vigslede kateketer, diakoner og kantorer i offentlig kirkelig stilling i vedkommende bispedømme.

I tvilstilfeller treffes avgjørelse om stemmerett av Kirkerådet. Avgjørelsen kan ikke påklages departementet.

§ 4. Avstemningen i menighetsrådet foregår ved vanlig flertallsvotering, der det først voteres over hvem som skal føres opp som nr 1, dernest voteres over hvem som skal føres opp som nr 2 og til sist voteres over hvem som skal føres opp som nr 3.

Hvis ingen ved første stemmegivning får flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne regnes den for valgt som har fått flest stemmer. Det kan før ny stemmegivning gjøres vedtak om at det bare skal stemmes på to eller flere av dem som ved første stemmegivning har fått det høyeste stemmetall. Er valget fremdeles uavgjort fordi flere har fått like mange stemmer, treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Det kan kreves skriftlig avstemning (jf. Regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellestråds virksomhet § 7.5)

Resultatet av avstemningen med opplysning om stemmetall eller i tilfelle vedtak om at erklæring ikke blir avgitt, føres inn i møteboken. Bekreftet utskrift av møteboken sendes inn til Kirkerådet innen utløpet av den frist som er satt.

Stemmegivningen i menighetsrådet er hemmelig. Prester, kateketer og diakoner som er stemmeberettiget etter § 3, deltar ikke i stemmegivningen.

§ 5. Når fristen for innsending av stemmer etter § 3 er utløpt, foretar Kirkerådet opptelling og offentliggjør utfallet.

I opptellingen teller stemmer fra menighetsråd 1/3 (§ 3, d), prester og andre i vigslede stillinger i det aktuelle bispedømmeråd 1/3 (§ 3, a og e) og nasjonale stemmer 1/3 (§ 3, b og c).

Førstestemmer gis vektning lik 1, andrestemmer lik 2/3 og tredjestemmer lik 1/3.

§ 6. Kirkerådet sender melding om utfallet av avstemningen samtidig til det aktuelle bispedømmerådet og biskopene med anmodning om innen en frist å uttale seg om hvem av de tre kandidatene som totalt har fått flest stemmer, de anser mest skikket til å bli utnevnt. Biskopene grunngir sin uttalelse.

Kirkerådet tilsetter en av de tre kandidatene som totalt har fått flest stemmer. Ved tilsetting kreves alminnelig flertall.

§ 7. Ved ledighet i embetet som preses i Bispemøtet underretter Kirkerådet Bispemøtet om at det innen en frist skal nominere tre av de tjenestegjørende biskopene til den ledige stillingen.

Bispemøtet forelegger de tre nominerte for bispedømmerådene og stemmeberettigede tilsatte og menighetsråd i Nidaros domprosti med oppfordring om innen en frist å gi stemme til de tre nominerte i prioritert rekkefølge. Bispemøtet foretar deretter en

prioritering av de tre nominerte og oversender dette til Kirkerådet innen den frist som fastsettes. Det skal ikke gis begrunnelser for prioriteringene.

§ 8. Kirkerådet kan gi nærmere regler til utfylling av bestemmelsene i dette regelverket.